

Sygn. akt II AKa 421/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisław Rączkowski (spr.)
Sędziowie:	SSA Witold Franckiewicz SSA Tadeusz Kielbowicz
Protokolant:	Marzena Dobrowolska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Beaty Lorenc - Kociubińskiej

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r.

sprawy **G. C.**

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

A. C. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

K. C. (1)

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

M. C.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

A. C. (2)

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 24 września 2013 r. sygn. III K 382/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonej G. C.,

II. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonych: A. C. (1) i K. C. (1) w ten sposób, że uznaje ich za winnych popełnienia przestępstwa zarzuconego im w punkcie drugim aktu oskarżenia, z tym że czyn ten kwalifikuje z art. 286§1k.k. i art. 294§1k.k. w zw. z art. 297§1k.k. w zw. z art. 11§2k.k. w zw. z art. 12k.k., zaś za podstawę wymiaru kary pozbawienia wolności za ten czyn przyjmuje art. 294§1k.k. w zw. z art. 11§3k.k., a za podstawę wymiaru kary grzywny art. 33§2 k.k.,

III. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonych: M. C. i A. K. C. (2) w ten sposób, że uznaje ich za winnych popełnienia przestępstwa zarzuconego im w punkcie trzecim aktu oskarżenia, z tym że czyn ten kwalifikuje z art. 286§1k.k. i art. 294§1k.k. w zw. z art. 297§1k.k. w zw. z art. 11§2k.k. w zw. z art. 12k.k., zaś za podstawę wymiaru kary pozbawienia wolności za ten czyn przyjmuje art. 294§1k.k. w zw. z art. 11§3k.k., a za podstawę wymiaru kary grzywny art. 33§2 k.k.,

IV. utrzymuje w mocy w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok wobec oskarżonych: A. C. (1), K. C. (1), M. C. i A. K. C. (2),

V. na podstawie art. 63§1 k.k. zalicza na poczet orzeczonych kar grzywien okresy zatrzymania: A. C. (1) od 23 listopada 2009 r. do 24 listopada 2009 r. i K. C. (1) w dniu 23 listopada 2009 r. przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności odpowiada dwóm dziennym stawkom grzywny,

VI. zasądza od oskarżonych A. C. (1), K. C. (1), M. C. i A. K. C. (2) na rzecz Skarbu Państwa po 4 złote tytułem zwrotu wydatków wyłożonych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym a także ustala prawidłową opłatę na kwotę 220 złotych wymierzoną tym oskarżonym za pierwszą instancję, zaś wydatki związane z apelacją wywiedzioną na niekorzyść G. C. jak i koszty postępowania za pierwszą instancję związane z udziałem tej oskarżonej zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu oskarżył:

1. G. C. o to, że w okresie od dnia 20 marca 2008 roku do dnia 27 marca 2009 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z prawomocnie skazanym J. C. oraz z innymi osobami, czynem ciągłym, doprowadzili (...) Bank (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 1.126.193,91 CHF o równowartości 2.499.700,00 zł w ten sposób, że we wniosku kredytowym złożyli nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczne podrobione przez inne osoby, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób, dokumenty w postaci deklaracji J. C. PIT 36 za 2007 rok oraz PIT/B, zestawienia za 2007 rok z podatkowej księgi przychodów i rozchodów firm (...) S.C. i J., oświadczeń J. C. z dnia 25.03.2008 roku o przychodach z działalności gospodarczej za okres od 01.01.2008 roku do 29.02.2008 roku, zestawienia stanu zaawansowania budowy z dnia 27.03.2008 roku, uproszczonego kosztorysu budowlanego z dnia 27.03.2008 roku oraz nierzetelny operat rzeczoznawcy majątkowego, przy zawarciu umowy z dnia 14 kwietnia 2008 roku o nr 203- (...) o kredyt w kwocie 1.126.193,91 CHF na nabycie, wykończenie, wyposażenie domu jednorodzinnego położonego w miejscowości B., gmina Ś., działka nr (...), wprowadzając pracowników banku w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji oraz zamiaru i faktycznych możliwości finansowych wywiązania się ze zobowiązania, czym działali na szkodę Banku,

tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1k.k. i art. 294 § 1k.k. w zw. z art. 297 § 1k.k., art. 270 § 1k.k. w zw. z art. 11 § 2k.k. w zw. z art. 12 k.k.

2. A. C. (1) i K. C. (1) o to, że w okresie od dnia 04 lipca 2008 roku do dnia 30 lipca 2008 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami oraz czynem ciągłym, doprowadzili

(...) Bank (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 159.208,46 CHF o równowartości 305.003,04 zł w ten sposób, że we wniosku kredytowym złożyli nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczne podrobione przez inną osobę, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób dokumenty w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach A. C. (1) w firmie Handlowo-Uslugowej (...), (...)-(...) B., zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków K. C. (1) w (...) SA CH B. ul. (...). (...), (...)-(...) W., przy zawarciu umowy z dnia 28 lipca 2008 roku o numerze (...) o kredyt w kwocie 159.208,46 CHF na zakup domu jednorodzinnego położonego w miejscowości (...), działka nr (...) przy ul. (...), wprowadzając pracowników banku w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji oraz zamiaru i faktycznych możliwości finansowych wywiązania się ze zobowiązania, czym działali na szkodę Banku,

tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1k.k. i art. 294 § 1k.k. w zw. z art. 297 § 1k.k., art. 270 § 1k.k. w zw. z art. 11 § 2k.k. w zw. z art. 12k.k.

3. M. C. i A. K. C. (2) o to, że w okresie od 17 stycznia 2008 roku do dnia 05 lutego 2008 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami oraz czynem ciągłym, doprowadzili (...) Bank (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 217.030,90 CHF o równowartości 476.166,80 zł w ten sposób, że we wniosku kredytowym złożyli nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczny podrobiony przez inną osobę, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób dokument w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków M. C. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) z siedzibą we W. przy ul. (...) oraz nierzetelne dokumenty w postaci uproszczonych kosztorysów budowlanych z dnia 23.01.2008 roku, 25.01.2002 roku, operatu rzeczoznawcy majątkowego, przy zawarciu umowy z dnia 31 stycznia 2008 roku o nr 203- (...) o kredyt w kwocie 217.030,90 CHF na nabycie prawa do odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...), wprowadzając pracowników banku w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji oraz zamiaru i faktycznych możliwości finansowych wywiązania się ze zobowiązania, czym działali na szkodę Banku,

tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1k.k. i art. 294 § 1k.k. w zw. z art. 297 § 1k.k., art. 270 § 1k.k. w zw. z art. 11 § 2k.k. w zw. z art. 12k.k.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 24 września 2013 roku o sygn. akt III K 382/12 :

I uniewinnił oskarżoną **G. C.** od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w punkcie pierwszym,

II uznał oskarżonych **A. C. (1) i K. C. (1)** za winnych tego, że w okresie od dnia 04 lipca 2008 roku do dnia 30 lipca 2008 roku we W., działając w warunkach czynu ciągłego, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu uzyskania dla siebie kredytu w (...) Bank (...) Oddział we W. w kwocie 159.208,46 CHF o równowartości 305.003,04 zł złożyli we wniosku kredytowym nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczne podrobione przez inną osobę, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób dokumenty w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach A. C. (1) w firmie Handlowo-Uslugowej (...), (...)-(...) B., zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków K. C. (1) w (...) SA CH B. ul. (...). (...), (...)-(...) W., przy zawarciu umowy z dnia 28 lipca 2008 roku o numerze (...) o kredyt w kwocie 159.208,46 CHF na zakup domu jednorodzinnego położonego w miejscowości (...), działka nr (...) przy ul. (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 297§1k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 297§1k.k. , art. 69§1i 2 k.k., art. 70§1pkt 1k.k. i art. 71k.k. skazał ich na karę po roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 3(trzech) lat próby oraz po 20 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka,

III uznał oskarżonych **A. C. i M. C.** za winnych tego, że w okresie od 17 stycznia 2008 roku do dnia 05 lutego 2008 roku we W., działając w warunkach czynu ciągłego, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu uzyskania dla siebie kredytu w (...) Bank (...) Oddział we W. w kwocie 217.030,90 CHF o równowartości 476.166,80 zł złożyli we wniosku kredytowym nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczny podrobiony przez inną osobę, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób dokument w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków M. C. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-

Handlowym (...) z siedzibą we W. przy ul. (...) oraz nierzetelne dokumenty w postaci uproszczonych kosztorysów budowlanych z dnia 23.01.2008 roku, 25.01.2002 roku, operatu rzeczoznawcy majątkowego, przy zawarciu umowy z dnia 31 stycznia 2008 roku o nr 203- (...) o kredyt w kwocie 217.030,90 CHF na nabycie prawa do odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...) tj. popełnienia przestępstwa z art. 297§1k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 297§1k.k., art. 69§1i 2 k.k., art. 70§1pkt 1k.k. i art. 71k.k. skazał ich na karę po roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 3(trzech) lat próby oraz po 20 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda stawka,

IV na podstawie art. 63§1k.k. zaliczył na poczet orzeczonych kar grzywnien :

- a) A. C. (1) okres zatrzymania od dnia 23 listopada 2009 r. do dnia 24 listopada 2009 r,
- b) K. C. (1) okres zatrzymania w dniu 23 listopada 2009 r.

V zasądził od oskarżonych A. C. (1), K. C. (1), A. C. i M. C. na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w częściach przypadających na każdego oskarżonego i wymierzył im po 210 zł opłaty.

Powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych zaskarżył prokurator Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił :

I błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na wyrażeniu przez Sąd I instancji błędnego poglądu, iż dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności nie pozwalają na przyjęcie, że oskarżona **G. C.** w okresie od dnia 20 marca 2008 roku do dnia 27 marca 2009 roku we W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z prawomocnie skazanym J. C. oraz z innymi osobami, czynem ciągłym, doprowadzili (...) Bank (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 1.126.193,91 CHF o równowartości 2.499.700,00 zł w ten sposób, że we wniosku kredytowym złożyli nierzetelne oświadczenie co do swojego stanu majątkowego oraz wspólnie z inną osobą przedłożyli jako autentyczne podrobione przez inne osoby, na podstawie informacji uzyskanych od innych osób, dokumenty w postaci deklaracji J. C. PIT 36 za 2007 rok oraz PIT/B, zestawienia za 2007 rok z podatkowej księgi przychodów i rozchodów firm (...) S.C. i J., oświadczeń J. C. z dnia 25.03.2008 roku o przychodach z działalności gospodarczej za okres od 01.01.2008 roku do 29.02.2008 roku, zestawienia stanu zaawansowania budowy z dnia 27.03.2008 roku, uproszczonego kosztorysu budowlanego z dnia 27.03.2008 roku oraz nierzetelny operat rzeczoznawcy majątkowego, przy zawarciu umowy z dnia 14 kwietnia 2008 roku o nr 203- (...) o kredyt w kwocie 1.126.193,91 CHF na nabycie, wykończenie, wyposażenie domu jednorodzinnego położonego w miejscowości B., gmina Ś., działka nr (...), wprowadzając pracowników banku w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji oraz zamiaru i faktycznych możliwości finansowych wywiązania się ze zobowiązania, czym działali na szkodę Banku, , co w konsekwencji doprowadziło do jej uniewinnienia, podczas gdy materiał dowodowy należyście oceniony prowadzi do wniosku przeciwnego,

II błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, że oskarżeni **K. C. (1)** i **A. C. (1)** w okresie od dnia 04 lipca 2008 roku do dnia 30 lipca 2008 roku we W., wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, nie działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz nie doprowadzili pokrzywdzonego tj. (...) Banku (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 159.208,46 CHF o równowartości 305.003,04 zł poprzez wprowadzenie przy użyciu podrobionych i nierzetelnych dokumentów w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji, faktycznych możliwości finansowych i zamiaru spłaty zobowiązania przy zawarciu umowy z dnia 28 lipca 2008 roku o numerze (...) o kredyt w kwocie 159.208,46 CHF na zakup domu jednorodzinnego położonego w miejscowości (...), działka nr (...) przy ul. (...), co w konsekwencji doprowadziło do zmiany opisu i kwalifikacji prawnej zarzuconego tym oskarżonym czynu i skazania ich przez Sąd I instancji wyłącznie na podstawie art. 297§1k.k. w zw. z art. 12k.k. podczas gdy materiał dowodowy należyście oceniony prowadzi do wniosku, że A. C. (1) i K. C. (1) swoim zachowaniem w niniejszej sprawie

wyczerpali znamiona przestępstw opisanych w treści przepisów art. 286§1k.k. i art. 294§1k.k. w zw. z art. 297§1k.k., art. 270§1k.k. w zw. z art. 11§2k.k. w zw. z art. 12k.k.,

III błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, że oskarżeni **A. C. (2) i M. C.** w okresie od dnia 17 stycznia 2008 roku do dnia 05 lutego 2008 roku we W., wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, nie działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz nie doprowadzili pokrzywdzonego tj. (...) Banku (...) Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 217.030,90 CHF o równowartości 476.166,80 zł poprzez wprowadzenie przy użyciu podrobionych i nierzetelnych dokumentów w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji, faktycznych możliwości finansowych i zamiaru spłaty zobowiązania przy zawarciu umowy z dnia 31 stycznia 2008 roku o numerze 23- (...) o kredyt w kwocie 217.030,90 CHF na nabycie prawa do odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...), podczas gdy materiał dowodowy należycie oceniony prowadzi do wniosku, że A. C. (2) i M. C. swoim zachowaniem w niniejszej sprawie wyczerpali znamiona przestępstw opisanych w treści przepisów art. 286§1k.k. i art. 294§1k.k. w zw. z art. 297§1k.k. w zw. z art. 11§2k.k. w zw. z art. 12k.k.,

Stawiając powyższe zarzuty rzecznik oskarżenia publicznego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy wszystkich oskarżonych do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Sąd Apelacyjny zważył:

Zarzut jak i wniosek zawarty w apelacji rzecznika oskarżenia publicznego w odniesieniu do G. C. nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew wywodom zawartym w apelacji Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w odniesieniu do G. C.. Istota tych ustaleń sprowadza się do wskazania, iż G. C. nie wiedziała, że dokumenty przedkładane w banku w celu uzyskania kredytu są sfałszowane.

Sąd pierwszej instancji dokonując ustaleń faktycznych dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonej G. C.. Ocena Sądu Okręgowego jest prawidłowa. Dla poparcia tej oceny niezbędne jest odwołanie się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W pierwszej kolejności należy wskazać na wyjaśnienia G. C.. Składając wyjaśnienia przed sądem podała/ k. 2698/, że jej mąż zajmował się kredytem. Podpisując dokumenty w banku nie zapoznawała się z ich treścią. Otrzymywała telefony od męża, że ma jechać do banku i podpisać dokumenty. Rozumiała to tak, że mąż zna treść tych dokumentów dlatego ich nie analizowała. Ufała mężowi, gdyż nigdy jej nie oszukał. Mąż zajmuje się faktycznie wszystkimi firmami, które prowadzą, a ona zajmuje się domem i wychowaniem dzieci. Ich sytuacja finansowa była dobra w okresie gdy podpisywali umowę o kredyt. Mąż twierdził, iż posiadają środki na spłatę kredytu.

Oskarżona G. C. była konsekwentna w swych wyjaśnieniach. Do takiego wniosku prowadzi analiza wyjaśnień składanych przez oskarżoną w postępowaniu przygotowawczym/ k. 941-949 i 1401-1403/ oraz konfrontacja tych wyjaśnień z wyjaśnieniami złożonymi przez oskarżoną przed sądem. W postępowaniu przygotowawczym oskarżona wyjaśniła, że formalnościami związanymi z kredytem zajmował się jej mąż. Ona podpisywała dokumenty do zawarcia umowy gdy to było potrzebne. Nie dociekała szczegółów związanych z kredytem. Bazowała na tym co powiedział jej mąż, który zajmuje się ich sprawami finansowymi. Nie miała świadomości aby z kredytem było coś nie w porządku. To ich drugi kredyt w tym banku. Z poprzednim kredytem nie było żadnych problemów. Według oceny oskarżonej w okresie gdy składali dokumenty o uzyskanie kredytu oraz w dacie uzyskania kredytu posiadali z mężem możliwości do spłacenia kredytu.

Poza konsekwencją złożonych wyjaśnień należy wskazać, iż znajdują one potwierdzenie w innych dowodach.

Słuchany na rozprawie M. B. zeznał/ k. 2721v i 2723/, że był świadkiem rozmów między oskarżonymi, a panią S.. Ona mówiła jakie dokumenty mają przynieść. Oni przywozili dokumenty, a on je odbierał od pani S. z konkretnym poleceniem. W czasie rozmów pani S. mówiła oskarżonym, że złożone przez nich dokumenty będą tak przerobione, podrobione, że ona to tak załatwi w banku, że nie będzie dodatkowych pytań i problemów. Dokumenty były ponownie podpisywane w obecności świadka. Pani S. mówiła oskarżonym co musi być zmienione w przedstawionych przez nich

dokumentach żeby mogli uzyskać kredyt. Świadek kategorycznie stwierdził, iż nie miał kontaktu z G. C.. Rozmawiał z jej mężem o konieczności przerobienia dokumentów.

Zgodne z wyjaśnieniami oskarżonej G. C., a także zeznaniami M. B. są wyjaśnienia złożone przez D. S. w charakterze podejrzaney, a ujawnione na rozprawie w dniu 8 maja 2013 r./ k. 2731/. D. S. podała, że osoby ubiegające się o kredyt miały świadomość, że dokumenty są sfalszowane. G. C. na pewno nie wiedziała o tym, że dokumenty są sfalszowane. Wszystkie sprawy załatwiała z jej mężem. G. C. spotkała dopiero w banku.

Wskazać należy również na zeznania J. C./ k. 2819 - 2821/. Podał on, że nie miał zdolności kredytowej. Poznał D. S.. Powiedziała mu, że mimo braku zdolności kredytowej ona może załatwić mu kredyt. Powiedziała, że za odpowiednią sumę z kredytu, ten kredyt będzie przyznany. Żona nie była przy jego rozmowach z D. S.. Wiedziała tylko, że chcą kupić dom. On załatwiał kredyt. Żona nie wiedziała, że dokumenty, które przedstawiają bankowi nie odpowiadają prawdzie. Dowiedziała się gdy przyjechała policja. Nie mówił żonie o sfalszowanych dokumentach bo myślał, że będą spłacać kredyt i nie będzie żadnych problemów. Żona nie zajmuje się sprawami finansowymi. Gdy przywiózł dokumenty do domu żona podpisała je bez czytania tych dokumentów. Była przekonana, że stać ich na uzyskanie i spłatę kredytu. Rata kredytu wynosiła 8000 zł miesięcznie, a za wynajem domu otrzymywali 15000 zł. Prowadził około 20 firm. Kredyt został spłacony w całości/ k. 2818/.

Brak dowodów, które podważały by wskazane dowody, a tym samym nakazywały krytyczną ocenę wskazanych dowodów. Stąd też Sąd Okręgowy trafnie ocenił, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że G. C. nie wiedziała, że dokumenty składane w banku są sfalszowane. Oskarżona nie uczestniczyła w załatwianiu kredytu, a jej mąż który zajmował się tymi sprawami nie przekazywał jej wiedzy na ten temat. G. C. nie spotykała się z D. S. oraz M. B. w celu załatwienia kredytu. Tym samym brak podstaw do przypisania oskarżonej popełnienia zarzucanego jej czynu.

Chybiona jest argumentacja zawarta w pisemnym uzasadnieniu apelacji. Rzecznik oskarżenia publicznie podniósł, że oskarżona i jej mąż ubiegając się o kredyt w dniu 20 marca 2008 r. złożyła wniosek kredytowy wraz z załącznikami dotyczącymi ich stanu majątkowego. Prawdą jest, iż wniosek kredytowy został złożony wraz z załącznikami zawierającymi nieprawdę. Jednakże wskazać należy, iż wniosek kredytowy w banku złożył J. C. bez udziału żony. Do wniosku zostały dołączone sfalszowane dokumenty. A przede wszystkim należy wskazać, że oskarżona nie podpisała tego wniosku. Podpisał wniosek za swoją żonę J. C.. Złożone na wniosku podpisy/ k. 710-712/ zostały poddane badaniu przez G. S. biegłą z zakresu kryminalistycznych badań i dokumentów/ k. 1361-1382/. Biegła w swej opinii jednoznacznie wskazała, że to J. C. sporządził podpis (...) na wniosku kredytowym z dnia 20 marca 2008 r./ k. 1380-1381/.

Nie ma podstaw aby nie wierzyć oskarżonej, że inne podpisy na dokumentacji kredytowej złożyła bez czytania tej dokumentacji z uwagi na to, że ufała mężowi, który zajmował się sprawami finansowymi. Zasady doświadczenia życiowego pozwalają dać wiarę takiemu podejściu i takim twierdzeniom. Nie można podzielić stanowiska skarżącego, że podpisy złożone przez oskarżoną na dokumentacji kredytowej przesądzają o jej współsprawstwie. Takie wnioskowanie jest sprzeczne z zebranymi w sprawie dowodami, które już wcześniej zostały przedstawione. Nie sposób również podzielić oceny apelującego, że fakt podrobienia podpisu oskarżonej przez J. C. na wniosku kredytowym nie powinien mieć w tej sprawie istotnego znaczenia. Wręcz przeciwnie ta okoliczność ma bardzo istotne znaczenie. Potwierdza bowiem wiarygodność wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań J. C., M. B. i wyjaśnień D. S., z których to dowodów jednoznacznie wynika, iż oskarżona nie wiedziała w jaki sposób jej mąż załatwia kredyt. Analiza akt przekonuje, że oskarżona była zaskoczona, że wystąpiły jakieś nieprawidłowości związane z kredytem. Dowiedziała się o tym w momencie zatrzymania jej męża.

Chybione jest również powoływanie się w apelacji na doświadczenie oskarżonej w zakresie oceny przedkładanych dokumentów, a to z uwagi na prowadzenie działalności gospodarczej. Ta okoliczność została wyjaśniona. Z wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań J. C. wynika, iż działalnością gospodarczą zajmuje się faktycznie J. C. pomimo, że formalnie zakład jest zarejestrowany na oskarżoną. Jednakże nie to jest najistotniejsze, a fakt przedłożenia dokumentów przez

męża, któremu się ufa. To przekonuje, że w takiej sytuacji, jak uczy doświadczenie życiowe, podpisuje się dokumenty bez ich analizy. Oskarżona podpisywała dokumenty również w banku. Skoro wniosek kredytowy został złożony w banku wraz z załącznikami to do podpisania pozostała umowa kredytowa wraz z przynależną do niej dokumentacją. Oskarżona ufając swemu mężowi podpisała dokumenty także w banku bez analizy tych dokumentów. A przy tym należy podnieść, że umowa kredytowa nie budzi zastrzeżeń od strony formalnej.

Dla sądu odwoławczego niezrozumiała jest ocena wyjaśnień oskarżonej oraz zeznań J. C. zaprezentowana w pisemnym uzasadnieniu apelacji. Rzecznik oskarżenia publicznego podnosi, że zeznania J. C. jako osoby najbliższej dla oskarżonej powinny być ocenione ze szczególną ostrożnością/ k. 14 apelacji/. Zupełnie skarżący traci z pola widzenia, że wyjaśnienia jak i następnie zeznania J. C. są wewnętrznie spójne. A po wtóre wskazano na zgodność tych zeznań z zeznaniami M. B. i wyjaśnieniami D. S.. A po trzecie brak innych dowodów, które podważały by wiarygodność wskazanych dowodów.

Wskazać należy również, iż sąd odwoławczy dostrzega niekonsekwencje w stanowisku prokuratora. Skarżący dostrzega opinię biegłej G. S. /k. 13 apelacji/ bagatelizując fakt podrobienia podpisu oskarżonej na wniosku kredytowym przez jej męża, po czym argumentuje, że za winą oskarżonej przemawia to, że „oskarżona osobiście podpisała wniosek kredytowy” / k. 15 i 16 apelacji/.

Także brak podstaw do twierdzenia, iż zaciągnięty przez J. i G. C. kredyt został w całości spłacony „w związku z działaniami podjętymi przez bank”/ k. 13 apelacji/. Na karcie 2818 akt sprawy znajduje się informacja pochodząca z banku, iż bank wyraził zgodę na wykreślenie hipotek zabezpieczających zaciągnięty kredyt. Ta informacja wskazuje raczej, że kredyt został spłacony dobrowolnie przed terminem, a nie w wyniku działań banku a w szczególności działań egzekucyjnych.

Reasumując powyższe Sąd Apelacyjny stwierdza, iż dowody przedstawione przez oskarżyciela publicznego nie pozwalają na przypisanie sprawstwa i winy oskarżonej G. C. w zakresie zarzucanego jej czynu. Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny tych dowodów, a w konsekwencji tej oceny także prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie i wyciągnął prawidłowe wnioski z tej oceny. W apelacji nie przedstawiono dowodów, jak i argumentów, które podważyłyby trafność ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy. Stąd też Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zaskarżony wyrok wobec G. C..

Częściowo zasadny jest zarzut zawarty w apelacji w odniesieniu do oskarżonych : A. C. (1) i K. C. (1) oraz A. C. i M. C.. Z uwagi na to, że w apelacji tym oskarżonym postawiono identyczne zarzuty, także argumentacja przytoczona na poparcie stawianych zarzutów jest zbieżna, sąd odwoławczy łącznie odniesie się do stawianych zarzutów tym oskarżonym.

Ustalenia, iż wskazani oskarżeni dopuścili się przestępstwa z art. 297§1k.k. w zw. z art. 12 k.k. nie są kwestionowane. Apelujący kwestionuje stanowisko sądu pierwszej instancji w zakresie braku możliwości przypisania oskarżonym przestępstwa oszustwa oraz użycia sfałszowanych dokumentów.

W dacie popełnienia przestępstw przez oskarżonych kodeks karny zawierał następujące brzmienie art. 297§1k.k. „Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Od dnia 7 października 2013 r. przepis ma nowe brzmienie bowiem w przytoczonej treści skreślono „elektronicznego”.

Zachowanie sprawcy przestępstwa z art. 297 § 1 k.k. może przybierać formy: przedkładania fałszywych dokumentów, przedkładania dokumentów stwierdzających nieprawdę, przedkładania nierzetelnych pisemnych oświadczeń. W realiach ocenianej sprawy zbędna jest kwalifikacja kumulatywna z art. 270§1k.k. W tym zakresie zachodzi pomijalny zbieg przepisów co przesądza o redukcji wielości ocen opartej na zasadzie konsumpcji. Posłużenie się fałszywym dokumentem, czy też stwierdzającym nieprawdę jak też przedłożenie nierzetelnych pisemnych oświadczeń przez ubiegającego się o kredyt lub inne świadczenie wymienione w art. 297§1k.k. należy do znamion przestępstwa stypizowanego w art. 297§1k.k. Zbieg kumulatywny przepisów art. 297§1k.k. i art. 270§1k.k. zachodzi w sytuacji gdy sprawca ubiegający się o kredyt użył fałszywego dokumentu, wcześniej przez siebie podrobionego lub przerobionego, gdyż tylko w tej sytuacji krzyżują się obszary kryminalizacji tych dwóch przepisów.

Skarżący w uzasadnieniu swej apelacji odwołał się do trafnych poglądów doktryny podając, że „ W doktrynie jednomyślnie przyjmuje się, że kumulatywną kwalifikację przyjąć należy w przypadku zbiegu art. 297§1k.k. i art. 270§1k.k., gdy sprawca działając w celu uzyskania kredytu, pożyczki bankowej, gwarancji kredytowej, dotacji, subwencji lub zamówienia publicznego, używa jako autentycznego dokumentu fałszywego lub stwierdzającego nieprawdę, który sam podrobił”. W apelacji nie dostrzega się, że oskarżonym nie postawiono zarzutu przedłożenia sfalszowanych dokumentów, które by sami podrobili. W zarzucie aktu oskarżenia przyjęto, iż oskarżeni „przedłożyli jako autentyczne podrobione przez inną osobę na podstawie informacji uzyskanych od innych osób dokumenty”. Tak sformułowany zarzut jak i ustalenia sądu pierwszej instancji są prawidłowe, gdyż mają podstawę w zgromadzonych w sprawie dowodach, a w szczególności zeznaniach M. B.. A więc w konsekwencji brak podstaw do przypisania oskarżonym przestępstwa stypizowanego w art. 270§1k.k. w zbiegu kumulatywnym z pozostałymi zarzucanymi im aktem oskarżenia.

Przestępstwo określone w art. 297 § 1k.k. należy do grupy przestępstw abstrakcyjnego zagrożenia. Ma zatem formalny charakter. Dla realizacji jego znamion nie jest konieczne wystąpienie skutku, na przykład w postaci szkody majątkowej. Społeczna szkodliwość opisanych w art. 297 § 1k.k. zachowań wyraża się w samym zagrożeniu stwarzanym przez sprawcę dla dóbr chronionych prawem. Przestępstwo to jest popełnione już wówczas, gdy sprawca przedłoży podrobione lub przerobione albo stwierdzające nieprawdę dokumenty albo nierzetelne pisemne oświadczenia, chociażby nie doprowadziło to do uzyskania kredytu.

Należy stwierdzić, że możliwy jest kumulatywny zbieg przepisu art. 297 § 1 i przepisu art. 286 § 1. Jak wyżej wskazano przestępstwo z art. 297 § 1 k.k. ma charakter formalny, w związku z czym nie oddaje całej zawartości kryminalnej zachowania oskarżonych, którzy doprowadzili (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Przypisując sprawcy popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. należy wykazać, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę (względnie wyzyskuje błąd), ale także i to że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem - i jednocześnie chce wypełnienia tych znamion. Działanie sprawcy, określone w art. 286 § 1 k.k. jako doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem, sprowadza się do trzech wymienionych w tym przepisie sposobów: wprowadzenie w błąd, wyzyskanie błędu, wyzyskanie niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. . Od strony podmiotowej oszustwo jest przestępstwem kierunkowym. Sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Jest to przestępstwo celowościowe, które może być popełnione tylko w zamiarze bezpośrednim.

Dokonując ustaleń czy oskarżeni dopuścili się oszustwa stypizowanego w art. 286§1k.k. należy mieć w polu widzenia realność wypełnienia zobowiązań zaciągniętych przez oskarżonych, a w szczególności ich możliwości finansowe, zdolność kredytową i skalę obciążeń oskarżonych ukrytych złożonymi przez nich fałszywymi dokumentami. Tych okoliczności nie dostrzegł sąd pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy ustalił i zarazem ocenił, że „oskarżonym podczas podejmowania czynności zmierzających do uzyskania kredytu, a następnie podczas zawierania umowy kredytowej nie towarzyszył zamiar niespłacenia kredytu oraz zamiar osiągnięcia w taki sposób korzyści majątkowej”/ k. 49 uzasadnienia/. Nie można podzielić takiego stanowiska.

Oczywistym jest, iż oskarżeni wprowadzili (...) we W. w błąd. Przedłożyli wraz z wnioskiem kredytowym sfałszowane dokumenty dotyczące ich faktycznej sytuacji majątkowej. Odwołując się do wyjaśnień oskarżonych należy wskazać, że A. C. (1) jak i K. C. (1) w momencie składania wniosku kredytowego nie mieli stałego zatrudnienia. Ich dochód to 10 000 zł rocznego zysku z gospodarstwa rolnego oraz dochód z prac dorywczych. Oboje byli po wypadku samochodowym i przechodzili rehabilitację. Rata zaciągniętego kredytu wynosiła 2500 zł miesięcznie. Podobnie wyglądała sytuacja u M. i A. C.. Z ich wyjaśnień wynika, że w momencie składania wniosku kredytowego oskarżony nie pracował. Utracił pracę w listopadzie 2007 r. Pracowała A. C. (2), która zarabiała 1000 zł miesięcznie. Do spłacenia mieli inny wcześniej już zaciągnięty kredyt. Miesięczna rata zaciąganego kredytu została określona na 2500 zł.

Poprzez wprowadzenie w błąd oskarżeni doprowadzili bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Bank udzielił im wysokich kredytów w sytuacji gdy oskarżeni nie mają zdolności kredytowej do zaciągania tak wysokich zobowiązań. Konsekwencją wprowadzenia w błąd jest brak terminowego spłacania zaciągniętych kredytów. Deklaracje słowne oskarżonych, iż nie było ich zamiarem nie spłacanie kredytów, nie są podstawą oceny co do rzeczywistego zamiaru oskarżonych. Istotne są fakty jakie miały miejsce przy zawieraniu umów kredytowych. A fakty są takie, że oskarżeni nie mają zdolności kredytowej zaciągnęli wysokie kredyty, które wkrótce po otrzymaniu pieniędzy przestali spłacać.

A. C. (1) i K. C. (1) zawarli umowę kredytu 28 lipca 2008 r. / k. 1512/. A już w dniu 9 marca 2009 r. wystąpili do banku o zawieszenie spłaty kredytu podając przy tym nieprawdę co do przyczyn ich złej sytuacji materialnej. W swym wniosku wskazali/ k. 1542/ na trudności otrzymania wynagrodzeń w całości. W tym miejscu należy ponownie przypomnieć, iż oskarżeni w tym czasie nie pracowali. Pracę podjęli z dniem 1 maja 2011 r.- K. C. z wynagrodzeniem 1500 zł brutto/ k. 1881/ i A. C. z dniem 24 sierpnia 2011 r./ k. 1882/ z wynagrodzeniem 1440 zł brutto, a następnie z dniem 19 marca 2012 r. z wynagrodzeniem 9,80 euro za godzinę brutto. Przy tych dochodach nie można tracić z pola widzenia wymaganą kwotę do zapłaty 626 300,41 PLN/ k. 2713/. Sąd Apelacyjny dostrzega również umowę z dnia 12 marca 2013 r. o przystąpieniu do długu przez I. C./ k. 2712/. Dostrzega również Sąd Apelacyjny treść zawartej ugody, z której wynika, że oskarżeni mają spłacać kredyt do 11 marca 2014 r. po 450 CHF, a po tej dacie będzie wymagana całość zadłużenia.

Także w odniesieniu do A. I M. C. należy wskazać, iż umowę kredytu podpisali 31 stycznia 2008 r., a już w czerwcu 2008 r. bank zaczął przysyłać monity w związku z brakiem wpłat rat kredytu/ k. 2079, k. 2112/. Sytuacja materialna oskarżonych jest w dalszym ciągu trudna. Kredyt nie ubywa mimo ugód zawieranych z bankiem.

Oskarżeni osiągnęli korzyść majątkową w postaci udzielonych im kredytów. Wprowadzili pracowników banku w błąd co do swojej sytuacji majątkowej, kosztów kredytowanej inwestycji oraz faktycznych możliwości finansowych wywiązania się z umów kredytu. (...) Bank (...) S.A. III Oddział we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Wartość zaciągniętych kredytów przez oskarżonych przewyższa kwotę 200 000 zł./ art. 115§5 k.k./, a więc jest to znaczna wartość. Stąd też w konsekwencji należało przyjąć, iż oskarżeni : A. C. (1) i K. C. (1) oraz M. C. i A. C. (2) dopuścili się popełnienia zarzucanych im przestępstw w akcie oskarżenia. Przypisane im przestępstwa należało zakwalifikować z art. 286§1k.k. i art. 294§1k.k. w zw. z art. 297§1k.k. w zw. z art. 11§2k.k. i w zw. z art. 12k.k. A podstawę wymiaru kary za tak przypisane przestępstwa stanowi art. 294§1k.k. w zw. z art. 11§3k.k.

W apelacji sformułowano wniosek kasacyjny o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, iż jest to wniosek za daleko idący. Wyrok sądu odwoławczego może mieć, w realiach ocenianej sprawy, charakter reformatoryjny. Mimo zmiany zaskarżonego wyroku i przyjęcie kwalifikacji prawnej przewidującej surowsze wyższe sankcje sąd odwoławczy ocenił, iż brak podstaw do zaostrenia kar oskarżonym. W ocenie sądu odwoławczego sąd pierwszej instancji wymierzył oskarżonym sprawiedliwe kary. Swe stanowisko Sąd Okręgowy przekonująco uzasadnił. Zważyć przy tym należy, że kara pozbawienia wolności wymierzona oskarżonym nie odbiega diametralnie od wniosków prokuratora złożonych po zamknięciu przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji. Istotną przy tym okolicznością jest, że oskarżeni nie byli dotychczas karani. Czynie i czynią starania o spłatę zadłużenia. Nie bez znaczenia dla oceny kary jest również sytuacja mieszkaniowa w jakiej oskarżeni się znaleźli oraz znacząca pomoc innych osób, pomoc na którą niestety się zgodzili.

Rozstrzygnięcie sądu odwoławczego nie pozostaje w kolizji z zasadą dwuinstancyjności. Kontrola instancyjna ma być otwarta jedynie w stosunku do orzeczeń wydanych w pierwszej instancji, a nie w drugiej. Odmienne rozumienie gwarancji dwuinstancyjności oznaczałoby, że jakakolwiek korekta orzeczenia pierwszoinstancyjnego dokonana przez sąd odwoławczy nie byłaby dopuszczalna, skoro orzeczenie sądu odwoławczego nie podlega kontroli odwoławczej.

Sąd Apelacyjny nie stracił również z pola widzenia reguł *ne peius* wyrażonych w art. 454 k.p.k. Oskarżonym A. C. (1), K. C. (1), M. C. i A. C. postawiono zarzut popełnienia jednego przestępstwa w warunkach jednego czynu ciągłego wyczerpujące znamiona w określone w kilku przepisach kodeksu karnego. Konsekwencją przyjęcia konstrukcji przestępstwa ciągłego jest jego niepodzielność, w związku z czym wyeliminowanie w wyroku fragmentu zachowań zarzucanych oskarżonym z takiego przestępstwa nie jest równoznaczne z uniewinnieniem. Z kolei art. 454§2 k.p.k. nie pozwala sądowi odwoławczemu jedynie na zaostrzenie kary pozbawienia wolności w następstwie dokonanych zmian w ustaleniach faktycznych. W uchwale 7 sędziów z 23 marca 2011 r. – I KZP – Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż art. 454§2 k.p.k. zakazuje sądowi odwoławczemu orzeczenia surowszej kary pozbawienia wolności jedynie wówczas, gdy zmiana ustaleń faktycznych miałaby wpływ na zaostrzenie tej kary – OSNKW 2011/4/30. A zatem gdy sąd odwoławczy odmiennie - zgodnie z zarzutami apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego przez prokuratora - ocenia ustalenia stanu faktycznego i w konsekwencji uznaje za uzasadnioną zmianę kwalifikacji prawnej czynu, tylko w wypadku gdyby uznał jednocześnie za stosowne rozważyć orzeczenie surowszej niż to uczynił sąd I instancji kary, winien zaskarżony wyrok uchylić i przekazać sprawę sądowi okręgowemu celem ponownego jej rozpoznania. Jak wskazano już wyżej, okoliczności sprawy powodują jednak, że sanacja zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu również na obecnym etapie procesu jest możliwa i sprawiedliwa, mimo odmiennej oceny prawnej czynu popełnionego przez oskarżonych. Kończąc ten wątek rozważań Sąd Apelacyjny wyraża pogląd, że w realiach ocenianej sprawy kasatoryjność wyroku sądu odwoławczego kłóciłaby się również z rozpoznaniem sprawy w rozsądnym terminie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie. Podstawę prawną rozstrzygnięcia sądu odwoławczego stanowi art. 437§1k.p.k.

Orzeczenie o kosztach sądowych uzasadnia treść art. 635 k.p.k., art. 636§1k.p.k. w zw. z art. 634k.p.k. i art. 618§1pkt 1 w zw. z §1ust. 1rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18.06.2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym/ Dz. U. Nr 108, poz. 1026 ze zm./ . Wysokość orzeczonych opłat uzasadnia art. 16 ust.2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych – tekst jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm./.